

IMATRAN KAUPUNKI: LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI MAANALAISEN VERKKOINFRASTRUKTUURIN SIJAINITIEDOISTA

Alla mainitut asiakirjat on allekirjoitettu X-Signissa. Allekirjoittajien henkilöllisyys on varmennettu vahvalla tunnistautumisella.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	ERIK FORSTEN
Allekirjoitusaika	03.03.2026 10:09

Allekirjoittaja	NITHYA REMA GOVIND
Allekirjoitusaika	03.03.2026 10:09

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Lausunto esityksestä laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista.pdf (c128f90165f101e4c46b4516904d064268667941a8ce4415393a9985a674e3d2)
Kuvaus:	Lausunto

Imatran Kaupunki: Lausunto hallituksen esityksestä laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista

Yleinen

Imatran kaupunki suhtautuu myönteisesti esitetyn lainsäädännön tavoitteisiin, erityisesti kaivutöiden turvallisuuden parantamiseen, tiedon laadun kehittämiseen sekä maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitietojen turvalliseen käsittelyyn. Valtakunnallisen sähköisen tietopisteen perustaminen ja vastuiden selkeyttäminen vastaavat haasteisiin, joita Imatran kaltaiset kunnat kohtaavat kaivutöiden yhteensovittamisessa, maankäytön suunnittelussa ja infrastruktuurin kunnossapidossa.

Imatra pitää esityksen yleistä suuntaa perusteltuna ja tarpeellisena. Kaupunki korostaa kuitenkin, että toimeenpanon tulee olla oikeasuhtaista ja sitä on tuettava selkeällä valtakunnallisella ohjeistuksella, sillä kunnat toimivat samanaikaisesti verkonhaltijoina, lupaviranomaisina ja suunnittelijoina.

1. Millaisia taloudellisia, toiminnallisia, yhteiskunnallisia tai muita vaikutuksia tunnistatte? Miten arvioitte uuden toiminta- ja toteutusmallin tai muut edustamallenne taholle aiheutuvat seuraukset?

Imatran kaupungille esitys aiheuttaa lyhyellä aikavälillä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia, jotka liittyvät erityisesti:

- olemassa olevien kunnallisten paikkatieto- ja omaisuudenhallintajärjestelmien integrointiin valtakunnalliseen tietopisteeseen
- henkilöstön kouluttamiseen ja sisäisten toimintaprosessien mukauttamiseen
- uusien dokumentaatio- ja tietoturva vaatimusten noudattamiseen

Nämä vaikutukset korostuvat erityisesti siirtymävaiheessa.

Pitkällä aikavälillä Imatra odottaa selkeitä myönteisiä vaikutuksia, kuten:

- kunnallisten verkkojen (vesi, jätevesi, kaukolämpö, katuinfrastruktuuri) kaivuaurioiden vähenemistä
- työmaiden työturvallisuuden paranemista
- katu-, kaavoitus- ja infrastruktuurihankkeiden tehokkaampaa yhteensovittamista
- asukkaille ja yrityksille aiheutuvien palvelukustosten vähenemistä

Yhteiskunnallisesta näkökulmasta turvallisuuden paraneminen ja kriittisen infrastruktuurin suojaaminen ovat merkittäviä hyötyjä.

2. Miten näette uusien toimijoille asetettujen velvoitteiden, kuten esimerkiksi rekisteröintivelvoitteiden, tiedonantovelvoitteiden, turvallisuusvelvoitteiden ja näyttötoimintavelvoitteiden, toimivuuden edustamanne tahon näkökulmasta?

Imatran kaupunki pitää ehdotettuja rekisteröinti-, tiedonantovelvoitteita, turvallisuusvaatimuksia sekä näyttövelvoitteita pääosin asianmukaisina ja tarpeellisina.

Kaupunki tuo esiin seuraavat näkökohdat:

- velvoitteiden on oltava oikeasuhtaisia suhteessa kuntien resursseihin ja järjestelmien kypsyystasoon
- selkeät ja valtakunnallisesti yhdenmukaiset ohjeet ovat välttämättömiä yhtenäisen toteutuksen varmistamiseksi
- näyttövelvoitteet ovat erityisen tervetulleita, sillä ne selkeyttävät vastuuta kuntien, urakoitsijoiden ja verkonhaltijoiden välillä

Riittävän pitkät siirtymäajat ovat tärkeitä, jotta käyttöönotto voidaan toteuttaa hallitusti ilman häiriöitä kunnallisessa toiminnassa.

3. Miten 26 §:n verkkotietojärjestelmän luokat toimivat näkökulmastanne ja ovatko esitetyt verkkotietojärjestelmien tietoturva-vaatimukset riittävän kattavat?

Imatran kaupunki tukee verkkotietojärjestelmien riskiperusteista luokittelua luokkiin A, B ja C. Lähestymistapa on perusteltu ja kohdistaa tietoturva-vaatimukset järjestelmien kriittisyyden mukaan.

Imatra kuitenkin toteaa, että:

- kunnalliset järjestelmät palvelevat usein useita käyttötarkoituksia (operatiivinen toiminta, suunnittelu, lupamenettelyt), mikä voi vaikeuttaa luokittelua
- luokittelupäätösten tueksi tarvitaan lisää käytännön ohjeita ja esimerkkejä
- valtakunnallinen yhdenmukaisuus on tärkeää, jotta kuntia ei kohdella epätasapuolisesti

Tämän vuoksi toimivaltaisen viranomaisen selkeä tulkintaohjeistus on keskeistä.

4. Miten näette sähköisen tietopisteen rahoituksen ja toimialoilta perittävät maksut nyt ja tulevaisuudessa?

Imatran kaupunki korostaa, että sähköisen tietopisteen rahoitusmallin tulee olla:

- läpinäkyvä ja ennakoitava
- todelliseen käyttöön suhteutettu
- oikeudenmukainen viranomaisille, jotka hoitavat lakisääteisiä tehtäviä

Käyttäjämaksut eivät saa muodostaa taloudellista estettä kunnille. Kaupunki suosittelee harkitsemaan alennettuja maksuja tai vapautuksia kunnille, erityisesti käyttöönoton alkuvaiheessa, jotta vaatimusten noudattaminen ei aiheuta kohtuutonta kustannusrasitetta.

5. Miten arvioitte verkkotietokyselyn määräajat sekä verkkotoimijalle asetetun määräajan ilmoittaa verkkotietokyselyssä pyydyt tiedot Liikenne- ja viestintäviraston tietopisteeseen?

Imatran kaupunki pitää ehdotettuja vastausaikoja pääosin kohtuullisina ja kaivutöiden turvallisuutta tukevinä.

Samalla kaupunki toteaa, että:

- vanhojen aineistojen laatu ja monimutkainen kaupunkiympäristö voivat joissakin tilanteissa vaikuttaa vastausaikoihin

Selkeä ohjeistus hyväksyttävistä viivästysten perusteista auttaisi hallitsemaan vastuoriskejä ja tukisi oikeudenmukaista valvontaa.

6. Miten arvioitte verkkoinfrastruktuurin sijaintitietojen käsittelyn kokonaisturvallisuutta ja uusien turvallisuusvaatimusten riittävyyttä ja kattavuutta?

Imatran kaupunki tukee esityksessä ehdotettuja vahvistettuja turvallisuustoimenpiteitä, mukaan lukien:

- verkkosijaintitietojen hallittu saatavuus
- henkilöstön turvallisuusselvitykset
- salassapitovelvoitteet
- järjestelmätason tietoturva vaatimukset

Toimenpiteet ovat perusteltuja maanalaisen infrastruktuuritiedon herkkyyden ja muuttuvan turvallisuustilanteen vuoksi. Tietoturva vaatimusten on kuitenkin oltava teknisesti toteutettavissa myös kunnallisissa perusjärjestelmissä, ja niiden käyttöönotolle on varattava riittävä siirtymäaika ja tuki.

7. Muita huomioita tai kommentteja hallituksen esityksestä?

Imatran kaupunki pitää esitystä tarpeellisena ja myönteisenä uudistuksena, joka korjaa pitkään tunnistettuja puutteita nykyjärjestelmässä.

Onnistuneen toimeenpanon varmistamiseksi kaupunki korostaa:

- varhaisen ja jatkuvan sidosryhmäyhteistyön merkitystä
- selkeää valtakunnallista ohjeistusta ja koulutusmateriaaleja
- vaiheittaista ja hyvin tuettua siirtymäkautta
- jatkuvaa vuoropuhelua kuntien, Traficom ja verkonhaltijoiden välillä

Imatran kaupunki on valmis osallistumaan rakentavasti järjestelmän jatkokehittämiseen ja käyttöönottoon.

Loppulausuma

Imatran kaupunki tukee esitetyn lainsäädännön tavoitteita ja pitää sitä tärkeänä askeleena kohti turvallisempaa, tehokkaampaa ja tietoturvalisempaa maanalaisen verkkoinfrastruktuurin hallintaa, edellyttäen että toimeenpano on oikeasuhtaista, selkeästi ohjeistettua ja riittävästi resursoitua kohtuullisin siirtymäajoin. Lakiuudistuksen toimeenpanossa tulee varmistaa, ettei kunnille aiheudu uusia / ylimääräisiä kustannuksia, tai että tällaiset mahdolliset kustannukset kompensoidaan hyvin kohdennetuilla mekanismeilla kunnille täysimääräisesti.

Valmistelija

Lausunnon antaja

Nithya Rema Govind, paikkatietoinsinööri

Erik Forstén, maankäyttöpäällikkö